

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД
за първо гласуване

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	753-09-5
Дата	10 / 04 2017 г.

Относно:

- Законопроект за допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-20, внесен от Анелия Димитрова Клисарова и група народни представители на 08.06.2017 г.;
- Законопроект за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-27, внесен от Станислав Тодоров Станилов, Милена Дамянова и група народни представители на 21.06.2017 г.

На свое редовно заседание, проведено на 05.07.2017 г., Комисията по образованието и науката разгледа:

- Законопроект за допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-20, внесен от Анелия Димитрова Клисарова и група народни представители на 08.06.2017 г.;

- Законопроект за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-27, внесен от Станислав Тодоров Станилов, Милена Дамянова и група народни представители на 21.06.2017 г.

На заседанието присъстваха: Красимир Вълчев - министър на образованието и науката, Петър Николов - заместник-министър на образованието и науката, проф. Костадин Костадинов – съветник на министъра на образованието и науката, проф. Любен Тотев – председател на Съвета на ректорите на висшите училища в Република България, проф. Иван Илиев – ректор на Лесотехническия университет, член-кореспондент Константин Хаджииванов – заместник-председател на Българската академия на науките, представители на синдикални и граждански организации.

По двата законопроекта са постъпили 10 писмени становища. За законопроекта, внесен от Анелия Клисарова и група народни представители, е изразена подкрепа от Българската академия на науките и Федерацията на университетските синдикати. Министърът на образованието и науката, министърът на финансите и ректорът на СУ „Св. Климент Охридски“ не подкрепят този законопроект предвид аргументи,

свързани със започналата реформа в областта на финансирането на висшето образование.

По законопроекта, внесен от Станислав Станилов, Милена Дамянова и група народни представители е изразена подкрепа и препоръки за подобряване на предложените текстове от Българската академия на науките, СУ „Св. Климент Охридски”, Министерството на образованието и науката, Федерацията на университетските синдикати и Съюза на учените в България. От Съвета на ректорите в Република България предлагат работна група и по-дълъг срок за обсъждане на предложените промени.

От името на вносителите законопроект № 754-01-20 бе представен от народния представител Анелия Клисарова, която посочи, че със законопроекта се въвеждат минимални прагове за трудовите възнаграждения на учените и преподавателите, обвързани с минималната работна заплата за страната и отразяващи качеството на тяхната научна дейност. Предложението съответства на водещия европейски опит и ще гарантира необходимата мотивация на академичния състав и привличането на млади учени. За реализиране на предлагания модел за трудови възнаграждения ще са необходими не повече от 70 млн. лв. от държавния бюджет.

От името на вносителите законопроект № 754-01-27 бе представен от народния представител Станислав Станилов. Със законопроекта се създава национална общовалидна рамка за участие в процедурите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности като за всяко професионално направление се въвеждат минимални национални изисквания. Предвидено е за членове на научно жури да се избират само хабилитирани лица, които отговарят на съответните минимални национални изисквания. В законопроекта се развива по-детайлно процедурата за осъществяване на контрол от страна на министъра на образованието и науката относно дейността на висшите училища при провеждане на процедури за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности. Уреждат се правила за установяване на случаи на плагиатство в научните трудове. Законопроектът решава проблеми като защитата на правата на главните асистенти, които не са успели по обективни причини да придобият докторска степен и урежда процедурите по издаване на дубликати на изгубени дипломи, издадени по отменения закон за научните степени и звания.

В дискусиата се включиха народните представители Стоян Мирчев, Румен Гечев, Снежана Дукова, Ирена Анастасова, Ерол Мехмед, Станислав Станилов, Анелия Клисарова и Милена Дамянова.

При обсъждането на законопроекта, внесен от Анелия Клисарова и група народни представители, беше представена информация, че в много от водещите в научно отношение европейски страни има регулиране на

минималните заплати на университетските преподаватели и на учените, без това да накърнява академичната автономия. Значителната разлика в заплащането между българските хабилитирани лица и техните западноевропейски колеги бе посочена като основна причина в България да има най-малко учени на 1000 души в Европа. Народните представители поискаха по-категорична позиция от ректорите по направените предложения. Изразено беше и становището, че в проектозакона има много проблеми - финансови, технически, концептуални, които биха довели до промяна на модела на финансиране на висшите училища. Ключово условие за промяна на възнагражденията на преподавателите и учените е обществото да достигне до съгласие от необходимостта да подкрепи този приоритет в развитието на страната.

По законопроекта, внесен от Станислав Станилов, Милена Дамянова и група народни представители, беше изразена оценката, че всеки опит да се въведат европейски практики трябва да бъде подкрепен. Направени бяха препоръки за възможността интернет платформите да бъдат използвани за проверка на плагиатството. Необходимо е при прилагането на закона да бъдат изготвени работещи наукометрични показатели. Поставен беше въпросът защо не се обсъжда възможността научното жури да се съставя на случаен принцип. Милена Дамянова напомни, че текстовете до член 21 са разглеждани и приети консенсусно от комисията на второ четене в 43-то Народно събрание. По принципните текстове, които са били задълбочено обсъждани, трябва да има приемственост, като са допустими евентуални корекции от технически характер.

Представителите на БАН, на Лесотехническия университет, на ръководството на КНСБ, на Национална федерация „Техническа индустрия, наука, информатика“ към КТ „Подкрепа“, на Федерацията на университетските синдикати и на Синдикалния академичен съюз – БАН подкрепиха принципно и двата законопроекта с мотива, че въвеждането на национални изисквания за качество трябва да бъде обвързано с повишаване на заплащането. Представена беше информацията, че преподавателите, които печелят европейски проекти, получават по-ниско заплащане от колегите си в Европа, защото заплащането по проекти е обвързано с базисните заплати, които учените получават в своята страна. От национален браншов синдикат „Висше образование и наука“ – КНСБ изразиха несъгласие със законопроекта, внесен от Анелия Клисарова и група народни представители, защото гарантирането на минималната работна заплата е в противоречие с новите механизми за разпределение на субсидията в държавните висши училища според качеството на положения труд и насочиха вниманието върху недофинансираните професионални направления като технически, педагогически и аграрни науки.

Подкрепени бяха мерките срещу плагиатството, предвидени в законопроекта, внесен от Станислав Станилов, Милена Дамянова и група

народни представители. Отправен беше призив за по-гъвкави наукометрични критерии, които да не дискриминират публикуването на кирилица. От Съвета на ректорите в Република България посочиха съществуващите трудности при формиране на научни журита и изявиха желание за участие в работна група за прецизиране на предложенията за второ четене.

Ръководството на Комисията по образованието и науката напомни, че работните групи са трайна практика в дейността на Комисията през последните няколко мандата на Народното събрание.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване Комисията по образованието и науката:

- със 7 гласа „за”, 0 гласа „против” и 14 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание **да не приеме** на първо гласуване Законопроект за допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-20, внесен от Анелия Димитрова Клисарова и група народни представители на 08.06.2017 г.;

- с 13 гласа „за”, 0 гласа „против” и 8 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание **да приеме** на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, № 754-01-27, внесен от Станислав Тодоров Станилов и група народни представители на 21.06.2017 г.

**Председател
на Комисията по
образованието и науката:**

Милена Дамянова